

سفری به کردستان (بخش ششم)؛

قلعه زیویه؛ شناسنامه اصالت سقز#۴۷؛ قلعه ای با قدمتی بیش از ۲۸ قرن

از جاذبه های تاریخی سقز می توان به تپه قلعه زیویه، روستای تاریخی ترجان، مسجد دومناره و کاروانسرای تاجوانچی اشاره کرد. مسجد دومناره متعلق به دوران افشاریه است و قدمت قلعه باستانی زیویه به ۷۰۰ سال پیش از میلاد می رسد.

به گزارش سایت خبری پرسون از کردستان، شهر سقز در شمال غربی استان کردستان قرار دارد و دومین شهر بزرگ این استان است.

سقز از شمال به استان آذربایجان غربی و شهرستان بوکان، از غرب به شهر بانه، از جنوب به شهر مریوان و از شرق به دیواندره نزدیک است. هم چنین از ناحیه جنوب غربی در نزدیکی کشور عراق قرار گرفته است.

جمعیت این شهر طبق آخرین سرشماری انجام شده بالغ بر ۱۶۵ هزار نفر بوده است که اکثر اهالی آن پیرو دین اسلام و مذهب سنی هستند و به زبان کردی با گویش سورانی صحبت می کنند. در وجه تسمیه این شهر چنین می گویند که این منطقه زمانی سکونت گاه اقوام سکا (از اولین اقوام ساکن ایران در هزاره های پیش از میلاد) بوده است و این شهر در دوران باستان سکزی یا ساکز نام داشته است.

آب و هوای سقز

این شهر با ارتفاع ۱۴۷۶ متر در ناحیه ای کوهستانی و مرتفع بین سلسله جبال منظم رشته کوه زاگرس و روی دو تپه کوچک که رودی به نام ولیخان آن ها را از یکدیگر جدا کرده، بنا شده است. سقز یکی از سردترین شهرهای استان کردستان و حتی ایران است و حداقل دمای منفی ۴۵ درجه سانتیگراد در بهمن ماه هم در این شهر به ثبت رسیده است.

این شهر از میانگین بارش نسبتا خوبی نیز برخوردار است و به واسطه آب و هوای کوهستانی و مناظر چشم نواز طبیعی، فصل بهار بهترین زمان سفر به سقز محسوب می شود.

فصل تابستان در این شهر با روزهای گرم و شب های خنک همراه است و فصل های پاییز و زمستان از ماه های سرد و برفی سال به شمار می آیند.

فرهنگ مردم سقز

مردم این شهر جشن ها و آیین های مختلفی برگزار می کنند که شامل جشن های قومی، مذهبی و باستانی می شود. یکی از آیین های جالب مردم سقز مراسم کوسه گردانی است که در واپسین روزهای باقی مانده به سال نو و عید نوروز انجام می شود.

از دیگر آیین های نوروزی مردم سقز و استان کردستان مراسم «میرمیرین» یا «امیربهار» است که هنوز هم در برخی از روستاهای این منطقه به چشم می خورد.

غذاهای محلی سقز

از غذاهای محلی این شهر می توان به انواع آش مانند دوخوا (یا آش دوغ)، دوینه یا ترخینه (متشکل از گندم، نعنا، سیر و پیاز)، پرشتین و رشته رون (متشکل از رشته و دوغ)، و آش عدس بلغور اشاره کرد. خورش ریواس، قایرمه (کنگر سوخاری)، هتیمچه (متشکل از گوشت گوسفند، سبزیجات و حبوبات)، شلکینه (نوعی نان محلی)، شلغم باغی یا شلغم ترش، کلانه (نوعی نان) و بریان یا کباب گردی نیز از دیگر غذاهای لذیذ شهر سقز و استان کردستان به شمار می آیند.

سوغات سقز

از صنایع دستی سقز می توان به قالی دست بافت، نازک کاری چوب، گیوه و گلیم سنه (گلیم مشهور کردستان) اشاره کرد. شیرینی های سنتی از جمله شیرینی کنجدی گزانگبین، شیرینی کنجدی شکری و بادام سوخته (متشکل از بادام، شکر و در برخی از مواقع عسل) نیز از خوراکی های سوغات سقز هستند که در میان گردشگران محبوبیت خاصی دارند.

دیدنی های سقز

از جاهای دیدنی سقز می توان به انواع جاذبه های طبیعی، تاریخی و تفریحی اشاره کرد.

رودخانه‌های متعددی در داخل شهر سقز و اطراف آن در جریان هستند که در کنار اقلیم جغرافیایی و پستی و بلندی‌های شهر، سقز را به یکی از شهرهای زیبای استان کردستان تبدیل کرده است.

از رودخانه‌های قابل توجه این شهر می‌توان به رودخانه زرینه رود (جغه‌تو)، سیمینه رود (تتهو)، رودخانه سقز و رود خورخوره اشاره کرد.

رودخانه زرینه‌رود یکی از سرچشمه‌های دریاچه ارومیه است و دریاچه سد شهید کاظمی (دریاچه لگری) که در مسیر آن قرار دارد، چشم‌انداز زیبایی تشکیل داده و مناطق اطراف آن هم‌چون روستای قلندر را به روستاهای هدف گردشگری تبدیل کرده است.

دریاچه لگری با نام دریاچه بوکان نیز مشهور است و امکان دسترسی به طبیعت زیبای اطراف آن از مسیر بوکان در استان آذربایجان غربی نیز میسر است. منطقه حفاظت‌شده عبدالرزاق از دیگر جاذبه‌های طبیعی شناخته‌شده شهر سقز به شمار می‌آید.

از جاذبه‌های تاریخی سقز می‌توان به تپه قلعه زیویه، روستای تاریخی ترحان، مسجد دومناره و کاروانسرای تاجوانچی اشاره کرد. مسجد دومناره متعلق به دوران افشاریه است و قدمت قلعه باستانی زیویه به ۷۰۰ سال پیش از میلاد می‌رسد.

بازار مرزی بسطام که در ۶۳ کیلومتری جنوب شهر سقز قرار دارد و بازار بزرگ سقز که در داخل شهر واقع شده است، همواره علاقمندان به خرید را به سمت خود جلب می‌کنند.

پیست اسکی سقز نیز که در گردنه خان در جاده سقز به بانه قرار دارد، هرساله علاقه‌مندان به برف و ورزش‌های زمستانی را در فصل زمستان راهی خود می‌کند.

رستوران های سقز

از محبوب‌ترین رستوران‌های سقز می‌توان به از رستوران رومانو، رستوران کردستان و رستوران باغ افق اشاره کرد. در این رستوران‌ها می‌توانید انواع غذاهای ایرانی و شاید برخی از غذاهای محلی را نوش‌جان کنید.

هتل های سقز

متأسفانه علیرغم جذابیت‌های متعدد تاریخی و طبیعی شهرستن سقز، تنوع گزینه‌های اقامتی در این شهر زیاد نیست. از هتل کورد و هتل ماد می‌توان به عنوان شناخته‌شده‌ترین هتل‌های سقز نام برد.

سفر به سقز

چنانچه سفر شما به سقز از مرکز استان کردستان، سنندج آغاز می‌شود، کافیسست حدود ۱۹۰ کیلومتر از شهر سنندج به طرف شمال حرکت کنید تا پس از گذر از دیواندره به شهر سقز برسید. اگر وسیله شخصی ندارید، ماشین‌ها و اتوبوس‌هایی که در پایانه‌های مسافربری سنندج مستقر هستند شما را به سقز خواهند رساند. چنانچه از استان آذربایجان غربی به طرف کردستان می‌روید، مسیر میاندوآب-بوکان-سقز بهترین مسیر دسترسی به این شهر است.

فاصله تهران تا سقز حدود ۶۰۰ کیلومتر است و اگر از تهران عازم شهر سقز هستید، دو راه پیش روی شماست. می‌توانید از غرب تهران و از مسیر قزوین - ابهر خود را به بیجار برسانید و از آنجا به طرف سقز حرکت کنید یا از جنوب تهران مسیر ساوه - کبودرآهنگ را در پیش بگیرید و سپس از بیجار به طرف سقز ادامه مسیر دهید. هردو مسیر اتوبانی هستند و انتخاب اول (قزوین - ابهر - بیجار) حدود ۲۰ کیلومتر کوتاه‌تر از مسیر ساوه است.

هم‌چنین ترمینال غرب تهران و پایانه‌های مسافربری شهرهای بزرگ اطراف کردستان، سرویس‌های اتوبوس به مقصد سقز را در اختیار مسافران می‌گذارند.

گزارش: سولماز خیاطی